

মে ৩, ২০২৩ মণিপুরগী ৰাথোক অমসুং মসিগী অরোনবা এজেন্দা

— ডা. সোৱাম মনিকান্ত —

সিনিয়ৰ কসলটেণ্ট সাইকিয়াট্ৰিষ্ট
dr.smanikanta@gmail.com

মতম অমগী গোব্দন ট্ৰাইঙ্গলগী ৰাৱী, দ্ৰগ লোৱ্দ খুন শাগী থৌওং ৰাৱী শীংবুন ওইনা লৈৱদ্বা পুম্মক অসি ওসিদি ঐথোয়গী লমদম অসিদা থোৱ্লেৱে। ইমিংমন্না উৱে, ইশানা থেংনৱে। মসিদগী হেঙ্গোক্তনা মখল মখা কয়গী য়েংখীনবা থোক্তনা মিশি-মীনা, মীহাং-মীপুন, হাংন-শুনবা, য়ুম মৈ থাৰা, মীচম মীয়ামগী মৱন-মথুম মাঙ তাকহনবা কয়া থোৱ্লে। মী লিশিং কয়া লাজেগ্ৰৱে। ইৱমদম অসিদা টেৱৰিষ্ট গ্ৰুপ কয়ানা চিংয়া তময়াদা খুন্দাদুনা লৌউ-শিংউ তৌদুনা নোংমগী চৱা তাদুনা হিংলিবা মীচম কয়াদা লান্দাবা হৌৱক্লে। মীশি-মীনা কয়া থোৱ্লে। অমুক্ত ওইখিৱিৰা মওন্দা মীওই কয়া শাফগদবা মফমদা তাংজফম লৌদুনা লৈনৱে। মমা-মচা, মচিল-মনাও কয়া কায়নৱে। মীওই কয়া অমনা হৌজিক ফাওৰা থিৰা খঙননা লৈৱি। অসুক ৰাৱৰা মতম অসিদা মীচম ঐথোয়বু ঙাক্দী শেনৰীগনি হায়দুনা লৈৱিৰা মীওই ফাওবনসু ঐথোয়দা ওনশিন্দুনা ওং-নৈৰা হৌৱক্লেৱা? নোংমৈ কাপশিনবা, য়ুম মৈ থাৰদা কুকি মিলিটেণ্টিংবু মতেং পাংশিল্লে হায়বগী খোন্লাউ মায়কৈ খুদিংদা নিল্লে। মমা, মচা, মপুৱেইৰা হাংতোক্দীখিবগী, কায়নবগী, ময়ুম মকৈ মৈ থাদোকখিবগী, মৱন-মথুম মাঙ তাকহনখিবগী, লৈফম লৈতবগী তেংথাংখালনা মীওই খুদিংগী থম্মোয়গী পাউদম ওইৱে। পুম্মক অসি নাৰ্কো টেৱৰিজমগী মতুং তাৱকপা থৌওং ঙাক্ৰি। মালৈমগী ওইনা দ্ৰগ শীজিৰাৰ, দ্ৰগ পুথোক পুশিন তৌৰা/লল্লোনবা অমসুং দ্ৰগ শুংৰা পুম্মক অসিনা কয়া য়ান্না মাঙজবগে হায়বদু খঙমিৱাদুনা ঐথোয় দ্ৰগ শীজিৰাৰ, দ্ৰগ লল্লোনবা অমসুং দ্ৰগ শুংবগী মায়োজ লেগ্গা নুমিং হায়দুনা চহী খুদিংগী জুন ২৬ অসিবু কুমজা ১৯৮৯দগী য়ুনাইটেদ নেসদকী লমজিং মখাদা থৌৱম পাঙথোক্তনা লাক্ৰি। অদুব ইৱমদম অসিদদি দ্ৰগ শীজিৰাবগী হৈনবী অমসুং দ্ৰগকী অরোনবা কৱৰাবদগী হেঙ্গোক্তনা পাক শম্মা পোপি কলটিভেসন তৌৰা অমসুং দ্ৰগ শুংফম কয়া লিংখংলকপা থেংনৱে। মসিনা অসুম লেপ্তনা চখৰা তাৱবদি লমদম অসিগী নহাৱেল নোংমদি শোয়াননা দ্ৰগকী ঈপাজা ঈৱাক্ৰবা শোয়ৱে। হৌজিক ওইৱিৰা মওং অসিদি ঐথোয় দ্ৰগকী ঈপাজা লৃপকদবগী ঙাইদুনা লৈৱে। দ্ৰগ মাফিয়াগী মৰুমদা লৈৱিৰা আৰ্মদ গেঙ, খুংলায় পায়ৰা খুংপু অসিনা মীচম কয়গী পুসি লোমহনৱে। মী লিশিং কয়া ময়ুম মকৈ লৈৱে। লৈফম লৈছেৱে। চানবা চিজাক, থক্ৰা ঈশিং ফৰা ঙমদৱে। লৈফম লৈতৰা, শেংন-ইয়াৰা ফি-ৰোল ৰাংপা, অনা-অয়েক, অশি-অনা য়াওৱকপা অসিগুস্তা মতম অসিদা ইমা লৈবাক্কীদমক, ইৱৈচাশিংদীদমক মীওই লিশিং চা কয়া শিৰা ক্ৰিদনা থোৱকপা য়াই। মসি পুম্মক অসি লৈঙাক্তা খঙফম থোকই।

ওসিদিগী চহী য়াংখং মমাঙগী মণিপুৰদা অসি পুৰিবা দ্ৰগ শীজিৰাবগী মওং খৱা নৈনুদনা য়েংসি। মতম অদুদা ঐথোয়গী খুৱাইদা মশীং য়ামদবসু মখল খুদিংগী ময়াই কাৰা চিজাক শীজিৰাৰা থেংনৱশ্মী। খুদম ওইনা চুফট-বিডি শীজিৰাৰ, হীদাক ফু (খুদো) চিৰাৰ, গঞ্জা থকপা, য়ু ঙাওৰা, কানি চাবা। গঞ্জা লমদম অসিদা থৱাং কায়না ফংই। কানিসু অদুম ফংই। চিংগী লমদা যণ শেনাবা, যণ লোয়ৰা ধালা অমসুং চিংগী মীওই খৱদগী মৰু ওইনা মোটবুং অমসুং সাইকুল এৱিয়াদা কানি য়োনবা মীওই লৈৱশ্মী। মতম অদুদা ওপিয়ম পোপি ব্লভৰ কয়াসু উৰা ফংই। লৈশাং য়ান্না ফংই হায়দুনা ময়ান্না শোমৈ। মতাত অসিদা থমজনীংৰা ৰাফমদি মতম অদুদগী হৌনা ওপিয়ম পোপি কলটিভেসন অসি মোটবুং অমসুং সাইকুলগী মফম খৱদা কানি শুংনৰা চখৱকপা হায়বসিনি। মতম অদুদগী হৌনা কানি শুংদুনা কানি শীজিৰাবগী চাং অসুম হেংনগলক্তুনা পোপি কলটিভেসনগী ঈহৌ অসি হৌখিবগা

লোয়ানা মতুং তাৱকদপা পাক শম্মা পোপি কলটিভেসন মতৌ কৱন্না ওইৱকখিবনো হায়বগী মতাত্ৰা “মণিপুৰদা পোপি কলটিভেসন অমসুং মতুং তাৱকপা ৰাথোক” হায়ৰা কেপসনগী মখাদা ৰাৱেং অমা চেফেঙ অসিমক্তদা ফেঙৰা লৈৱে।

মতাত অসিদা হংৰা য়াৰা ৰাফমদি হৌজিক থোক্তিৰা য়েংখিনবগী থৌওং অসি অথুবদা লৌহিশি দুনা ঈং-তগ্গা খুৱাই অমা পুৱকপা কৱিগী ঙমদ্রিবনো? থা অমা হেস্তৰা ফাওবদা কৱিগী ঈৱাং মখা শমখৰিবনো? মণিপুৰ লৈঙাক অমসুং ইন্দিয়া লৈঙাক্তা ৰাথোক অসি লৌহিশিৰা হেংনবদা কৱিগী মতম লৌৱিবনো? সু চংনৱিৰা কুকি মিলিটেণ্টিং লাকশিনবা কৱিগী ঙমদ্রিবনো? কৱিগীদমক মীয়ামগী মীহুং ওইৱিৰা মীওই ফৰা তোঙনবা এদমিনিষ্ট্ৰেটিভ য়ুনিট অমগী মখাদা লৈৰা পাল্লিবনো? মথোয় অসিগী অশেংৰা আইদেণ্টিট খঙলৱা? কনা কনানো? ম্যাম্মাৱদগী লাকখিৰা কুকি মাইগ্ৰেণ্টিংলা? কৱিগীদমক ৰাথোক অসিদা লৈঙাক্তা ফ্ৰাইবশিং য়াওৱৱা হংনৱিবনো? মে ওদা চংখিৰা ট্ৰাইবেল সোলদিৱটি ৱেল্লি অদুদা হাংন-শুনবা মতৌ কৱন্না হৌৱকখিবনো? খুংলায় (নোংমৈ) পায়ৰা মীওই কৱিগী পিছ ৱেল্লি অদুদা য়াওখিবনো? চিংগী অতৈ দিষ্ট্ৰিক্টিংদা ঈৱাং অসি থোক্ত্ৰা কৱিগীদমক মোৱে, চুড়াচান্দপুৰ, কাংপোকপী খঙদা হাংন-শুনবা, য়ুম মৈ থাৰা, মীয়ামগী লন-থুম মাঙ তাকহনবা, অমখিৰা মওন্দা মীওং-মীনে চখখিৰা কৱিগীনো? সিকুৱিটিগী অৰাংপা অমসুং ইণ্টিলিজেন্সকী অশোনবা পুম্মক অসি তৌগে হায়ৰা অমা য়াওনা তৌখিবৱা? ঈৱাং অসিগী ইণ্ডিপেন্ডেণ্ট ওইৱিৰা চুড়াচান্দপুৰ দিষ্ট্ৰিক্ট এদমিনিষ্ট্ৰেচন লৈতবগা চপ মাৱথি। পুম্মক অসি কৱিগী ওইখিবনো? লৌৰাৰা নাইদৰা, পাউখুম ফংবদা ৰাৱগদৰা ৰাহং কয়ানি।

মণিপুৰ লৈঙাক অমসুং ইন্দিয়া লৈঙাক্তা মে ৩, ২০২৩দগী ওইৱক্ৰিৰা ঈৱাং অসি লাকশিনবা ঙ্গুৰা তোঙনবা সিকুৱিটি এদভাইজৰ হাথুনা ৱেপিদ এজ্ঞন ফোৰ্চস য়াওনা শোস্তেল আৰ্মদ পেৱামিলিটৰি পৰ্সনেল কয়া থাজিগ্ৰকখি। অহিং নুংখিল অনীমজা মশীং য়ান্নবৰা সিকুৱিটি পৰ্সনেল কয়া পুশিল্লকখি। মীপুম খুদিংগী পুত্ৰিফদা মীশি-মীনা, য়ুম মৈ থাৰা, লন-থুম মাঙ তাকহনবগী থৌওং কয়া অসি খৱগী মখৈদি ফৰগনি খঞ্জখি। অদুব মণিপুৰদা লাকখিৰা সিকুৱিটি পৰ্সনেলশিং অদু কলায়দা দিপ্লেই তৌখিবনো খঙে। অৰাৰা তাৱৰা লাজেগ্ৰৱৰা মীওইশিং কনবিনৰা অমসুং শাফগদবা মফমদা পুথোকপীনবা সিকুৱিটি পৰ্সনেল অমা ফাওৰা নুমিং কয়ানি উৰা ফংখিদে। মসিগী ওগ্ন-তেনবদা য়ুম মক মৈ থাৰা, লন-থুম মাঙ তাকহনবা থৌদোক কয়াদা য়েংদুনা লৌখিবঙম থোকখি। দিষ্ট্ৰিক্ট এদমিনিষ্ট্ৰেচনসু মমিং তেংখি, মনা পংখি। মতুং তাকহনবা থৌদোক খৱদা সেস্ত্ৰে পেৱামিলিটৰি ফোৰ্চ খৱনা শুনুনা পুলিস ষ্টেসন অমসুং এস দি পি ওগী গেট থংচিন্দা বুলেট প্ৰফ গাড়ী খামজিন্দা য়ান্না লুজদৰা থৌওং উংখিৰা, ৱেপিদ এজ্ঞন ফোৰ্চকী মীওই অত্ত্ৰা ইফাল ইষ্টকী ৰাংখৌগী নমুং চনৰা মফম অমদা দুকান কয়া মৈ থানবা হেংনৱদ্বা থৌদোক লৈৱে। পুম্মক অসি কৱন্না ওইথোক্ৰিবনো? থা অমা হেস্তৰা ফাওবদা এন এচ-২ থিংদুনা থল্লম মতমদা কৱিগী লৈঙাক্তা তুমিৱা লৈশিল্লিবনো? ম্যাম্মাৱদা বেজ তৌৰা কুকি মিলিটেট কয়ানা ঈৱাং অসি ফোংনা য়াওৱিৰা কৱি কৱন্না এজেন্দা লেবগে? লুংগি শোপা ম্যাক্ৰি টেৱিষ্ট চহমগী মথক্তা মণিপুৰদা চঙশিনেস্ত্ৰে হায়বগী ৰিপোট ফাওৰা লৈৱে। ওনৱেল য়ুনিয়ন হোম মিনিষ্টৰ মণিপুৰদা লাক্ৰস্কা লোয়ানা এসুৱেল কয়া পীৱল্লবসু সু চংনৱিৰা কুকি মিলিটেণ্টিংনা নোংমৈ কাপ্ৰা, মীশি মীনা থোকপা, য়ুম মৈ থাৰগী থবক্তি লেগ্গা লৈতে। বি এস এফ জৱান ফাওৰা অশি অনা নস্ত্ৰে। সিকুৱিটিগী মীওই কয়াসু অশোক অপন থোকস্ত্ৰে।

থোক্ৰিৰা থৌদোক পুম্মকী হৌৱকফমদি পাক শম্মা চখৰিৰা পোপি কলটিভেসন, দ্ৰগ ট্ৰাফিক্টিং অমসুং নাৰ্কো-ট্ৰেজৰিৱগী থৌওং অসিননি। মণিপুৰদা সু চংনৱিৰা মিলিটেণ্টিং অসিগা লোয়ানা ম্যাম্মাৱদগী দ্ৰগ মফম ওইনা হিৱাইনৱ কৰাবৰা তৌৰা য়ানৰা বোৱ্দৰ টাঙন মোয়ে পায়শিৰাৰা হেংনবগী থৌওং কয়া ঐথোয়না উস্ত্ৰে। অসন্না ম্যাম্মাৱদা বেজ তৌৰা টেৱিষ্ট কাঙবু অসিগী মৰুমদা মণিপুৰদসু টেৱিষ্ট গ্ৰুপ অসিগী খুংপু খৱা চিংগী দিষ্ট্ৰিক্ট খৱদা ওপৱেট তৌৰা হৌৱকখি। লোয়ানা কাংপোকপী

দিষ্ট্ৰিক্টতা পাক শম্মা পোপি কলটিভেসনগী থবক পায়খংলকখি। মসিগী থবকসিমক চুড়াচান্দপুৰ, তেংনৌপল অমসুং কামজোংগী বোৱ্দৰ এৱিয়াদা পাক শম্মা চখৰা হৌৱকখি। মসিগা ইৱোয়ননা দ্ৰগকী কৱৰাৰ চখৰা হৌৱকই। মসিদা পোলিটিকেল ৰেকিং লৈৰা মীওই, লৈঙাক্তা ফ্ৰাইৰা কয়া চিংগী লমদা পোপি কলটিভেসন তৌৰদা শৰুক য়াৱকই। মনি লোদৱিংগী চাং হেংনগংলকই। অচৌৰা শেনফম কয়া থাদৱকই। টেৱিষ্ট কাঙবু অসিনা সপোট তৌৰা মীওই কয়া মীখলদা ময় পাক্তুনা লৈঙাক শেন্ধৱা য়াওৱকই। অচৌৰা Nexus অমা লৈৰা হৌৱকই। অসিদসু নন্তদা অতাপ-অতোগ্ৰা কয়াদা অচৌৰা শেনফম টেক্স ওইনা পীৰা হৌৱকই। লৈঙাক্তা অচৌ অশাং, ফ্ৰাইৰা কয়াসু Nexus অসিদা য়াওহমৰা হোংনৱকই। মৱমদি ওসি মথোয়না তাল্লিৰা দিমাণ্দ অসি হোমলেদ অমা শেন্ধগা লোয়ননা তোঙনৰা এদমিনিষ্ট্ৰেটিভ য়ুনিট অমা লৈৰা হায়বসিনি। মসিদা লৈঙাক্তা ওসি ফাওবদা চপ চাৰা পাউখুম অমত্ৰা পীদনা তুমিৱা লৈশিনবা, এজেন্সী কয়ানা ঈহৌ অসিদা ই দাইৱেল্লি সপোট তৌৰা মানৰা থৌওং কয়া ঐথোয়না উৰা ফংই। তোঙনৰা এদমিনিষ্ট্ৰেটিভ য়ুনিট অমা লৈৰা হায়বসি মথোয়গী হান্দদগী তাদুনা লাকপা হোমলেদ অদুগী মঙলাননি। মসিগী মৰু ওইৰা এজেন্দাদি তাল্লিৰা হোমলেদ অসিদা তোঙনৰা কুকি-চিগী অপূনৰা শক্তম অমা শাগংপা, মনিং তগ্গা পোপি কলটিভেসন তৌৰা, হিৱাইন শুংৰা, দ্ৰগকী কৱৰাৰ চখৰা অমসুং তোঙনৰা সিকুৱিটি জোন অমা লৈহনৰা হায়বসিনি।

অসি নন্তৰা অরোনবা এজেন্দা অমসু লৈৱিত্ৰা? মণিপুৰ লৈঙাক এনিমেটেদ সস্পেন্সনদা লৈবগা মাৱৱে। সিকুৱিটি এগ্ৰেজমেণ্ট খুদিংমক ইন্দিয়া লৈঙাক্তা মখাদা লৈবঙস্ত্ৰে। মণিপুৰ পুলিসকী থবক থৌৱম কয়াদা অথিংৰা পীৱে। সু চংনৱিৰা মিলিটেণ্টিং মনীং তগ্গা টেৱিষ্ট এণ্টিভিট কয়া লেগ্গা লৈতনা চখৰে। মসিদা ম্যাম্মাৱ বেজ টেৱিষ্ট গ্ৰুপ কয়ানা মতেং পাংশিল্লি। লৈঙাক্তা ঈৱাং অসি অথুবদা লৌহিশিৰা হেংনবগী মমি তাদ্ৰে। মীওই চামগী মথক্তা শিখিৰা, য়ুম চা কয়া মৈ চাকস্ত্ৰবা, মীওই লিশিং কয়া লাজেগ্ৰৱৰা ফাওবদা ইন্দিয়া লৈঙাক্তা লুটিংবশিংনা কৱিসু নাচুদৰা, যৌশাৰা ৰাংপঙম তৌই। পুম্মক অসিনা মণিপুৰগী অপূনবগী শক্তমদা কায়ৱক্কা হায়বগী নুংনাংৰা অমদি লৈৱি।

হৌজিক থোক্ৰিৰা ৰাথোক অসি ত্ৰং কৌৰাৰা থৌওং অমা ওইৰা য়াত্ৰা? অদুব ওসি মণিপুৰদা থোক্ৰিৰা ঈহৌ অসি অথুবদা থিজিন্দুনা মতম চানা থিংহৌজিবদি ইন্দিয়া লৈঙাক্তা নাথোং শোয়দনা শাগনি। ইন্দিয়গী অপূনবগী শক্তমদা অচৌৰা গ্ৰেট অমা লাকপা য়াই। এক্সটৰ্নেল অমসুং ইণ্টৰনেল এগ্ৰেচন মায়োৱ্গৱনি। মণিপুৰদা হোমলেদ অচৌৰা অমা লৌখিৰা মতমদা অৰাং নোংপোকী ষ্টেটিংদা অচৌৰা শীংনৰা অমা ওইৱক্কা ঈং-তগ্গা লমদম অমা ওইৰা ঙ্গল্লেই। ম্যাম্মাৱ, বাংলাদেশ অমদি অতৈ মফম কয়াদগী লাকপা কুকি-চিমা মাইগ্ৰেণ্টিংগী পছুফম ওইৱক্কাই হায়নীংঙাই লৈতে অমসুং ইন্দিয়গী ইণ্টৰনেল অমসুং এক্সটৰ্নেল সিকুৱিটিদি অচৌৰা শীংনৰা অমা ওইগনি। মহৌশাগী নুশি চায়না লৈমিৱৰা লমদম অমা হায়বদু ওইৰা ঙ্গল্লেই। মণিপুৰদা নন্তদা অৰাং নোংপোক লমদম অসিদা পোপি কলটিভেসন পাক শম্মা চখৱকপগা লোয়ানা হিৱাইন শুংফম কয়া লিংখংলক্তুনা International Hub অমা ওইৱকপগী ওইথোকপা লৈতৰা মন্তে।

হন্দক ইন্দিয়া লৈঙাক্তা থবক্তী পোখাৰৰা হায় কোট অমগী চীফ জষ্টিস অমনা লুটিংৰা মেস্তৰ অতুম লৈৰা ইনকাৱি কন্টিসন অমা শেমদুনা ঈৱাং/ৰাথোক অসিগী মৱমদা থিংগনৰা হেংনৱিৰা অসি অচুগ্গা থোঙাথংনি। ৰাথোক অসিবু শৌগংলিৰা মীওই, অচৌ অশাং, ফ্ৰাইৰা, এজেন্সী কয়া অসি লৈঙাক্তা ৰাথোক অসিগী লংলা লংজিন পুথোক্তুনা মতম চানা ঈহৌ অসি লাকশিনবা ঙুমহৌজিবদি মণিপুৰগী অপূনৰা শক্তম ঙক্ৰৱা মীওই লিশিং চা কয়া থোৱক্তুনা থিংৰা ঙ্গল্লেইদৰা সিডিল ৰাৱ অমা শোয়দনা ওইগনি হায়বসি মণিপুৰ লৈঙাক্তা অমসুং ইন্দিয়া লৈঙাক্তা খঙজিৰাৰা মথৌ তাই। ইৱমদম অসি কৱৰা হেংনবদা ঐথোয়গীদি হিংৰা অমসুং শিৰা হায়ৰা অসি নন্তদা অতৈ অতোগ্ৰা অমা লৈগদৰা মাদে। ●

ইমাগী খোন্নাং লমন শীংৰা ওম্বা পীনবীযু

(ঐথোয়গী নুংশিজৱৰা ইমা লৈবাক্কী থৱায়না পোম্বা ওইস্তৰা/ওইস্তৰীশিং মীংচং উৱোং থিল্লম্ভবনি, চঙনা স্বৰ্গ কাৱবনি, শক্ল-শোম্ভহৌৱগনি তুংগী মীৱোলনা)

— মুতুম শান্তি —

নুংশিজৱৰা ইমা পুকচেল তক্তা নচাশিংদা যৌনা হস্তায়ুনে। নচাশিংনা য়েস্ত্ৰবগী মখুংততী কনৰা ঙ্গ্ৰা ওইজগে হে পোৱ্ৰুম্ ইমা। নহাক্কী কৱি ৰাংকনি অকনৰা মচা পোক্দী, যৌনা ফৰা নপাৱি, নচাশিং পাদ্ল চাওৱে। য়েস্ত্ৰবা খুদিংমক মায়োক্ত্ৰগনি ইমা লৈবাক্কীদমক শিৰা-হংৰা অনীগী লংদাইদা, হে ইমা পুকব্বী। লাইবক ফৈকে ইমা নহাক্বে। অথৌৰা পোক্দী ইমানি, পাদ্লম্ভবা নপাৱি-নমোমশিংনা ইমাগী খোন্নাং লমন শিংৰা ঙ্গ্ৰা ওইজগেকো।

পিৱাংনা লেগ্গা লৈতনা শিষ্টৱক্ৰিৰা ইমাগী মীংকী পি কহনৰা ঙ্গ্ৰোৱেইদ্রনে পঙলৰা নচাশিংনা। মীংকপ থোক্ত্ৰসি ঐথোয়, অপূনৰবা পাদ্লননি, ইমাবু হৰাও য়োমোন নোকহনৰনা মচা ওইৰা ঐথোয়গী ইহৌদাংনি। মচাশিংগী ৰাজৱবী ইমানি। য়েস্ত্ৰবনা লাস্কেই চম্ত্ৰবা নপাৱি-নমোমশিংবু চেংনা থাগোৱমীয়ুকে। চিংগী নাপোমদা তাৱিৰা, অৰাৰা শেম্ভ মৱক্ত, মীংলু পিৱাং কহন্দা থৱায়দিদি হিংহনবীযু হায়না খোঞ্জেল ৰাংনা লাউৱিৰসি ইমাগী নচা ঙাক্তনি।

নোংমদি শোয়দনা শিৱগদৰা মীওইপোকসিদা, ইষ্টেৰাক কনৰদা ইমাগীদমক থৱায়-হকচাং অনীমক কথোকপা ওস্ত্ৰগী যৌনা পীনবীযুনে ইমা। মীতৈ ঐথোয়গী খুৱাইদি ‘মীতৈ নোংশা’ হায়না মমাঙঈদগী খঙনৱল্লবনি। যৌনা ফৰবা, লৌশিং লৈৰা ইপা-ইপু কয়গী হৌৱকফমনি। লাইওইস্তৰা ইপা ইপুশিংগী খোন্লু লীবনা নাচ ঐথোয়গী ইহৌদাংনি। ঈগী লমনদি ঈনা শীংগাৱবনি। মীতৈ খুৱাইগী নুপী-নুপা খুদিংমক নোংমৈ কাপ্ৰা তস্ত্ৰদবনি। নোংমৈ মৱ কৱন্না হাপকনি, কাপকনি হায়বসি ময়েক শেংনা হৈৰা , খঙৰা মতম ওইৱে।

মীতৈ ঐথোয়না ইচম চন্দ্ৰা পঙলৈ লৈথোক্ত্ৰননা ওসিদি শৈদাংৰা কুকি মচাশিংনা হন্দক্কী যৌনেকসিদা উশিংমদে। লৌ মপু য়োংনা তানবগী পাউৱৌমকনি। ঐথোয়বু ইশাগী পোৱ্ৰুম্ লমদম অসিদা অসুক ৰানা হিংৰা হৌনত্ৰা? লৈঙাক পুৱিৰা মীহুংশিংনা লাইৱিক-লাইশু ৰাংপা, অমদ্বদা মাৱগা চপংপম মথৌ নিংখিনা পাঙথোকপা ঙমদনৰা মীয়ান্না ৰাৱিবনি। থা অমা হেজিগ্ৰক্ৰবা ঈৱাংশিনা অশিৰা, অশোকপনা পীক থল্লৰা মতমশিদা মীহুং অমনা অনা লায়েংশঙদা লুপা লিশিং ১০ পাগ্লে হায়ৱি হায়না থা অসিগী চ, শৰ্গোলশেল নুমিংকী ওল ইন্দিয়া ৱেদিওগী নুমিদাং পুং ৭.৩০গী পাউদা হায়খিৰা অদু তাবদা নোৱিল্লৰা ফাওখি। হৌজিক্কী মতমদা শেলগী লেদুৱী লৈৱে। মীহুংশিংদি অৰাৰা তাৱৰা মীয়ামগীদমক লুপা লাখ-লাখ পাংগদবনি। লাজেগ্ৰম্ভা ৱিলিফ কেপ্পতা লৈৱিৰা অৰাৰা তাৱবশিং অসি কনাগী ৱেসপোৰ্চিবিৱিটিনো? মীয়ান্না মীনুংশিদা মতেং পাংবনি। মীয়ামগী পুত্ৰিং, ৰাখলবু অপঙবনি খনবীগলু। ঐথোয়সু মীনি। মীগী মথোঙ পায়ৱগা হায়জব্বদি

হিংৰা ঙমদৰা, অশিৰা মীগ্ৰুগ্গা পুসি লেল্লি। ইমুং নমুং খংনৱগা মীতোপ্ৰা ৰায়েল চখবদি ঐথোয়সি মতিক চাদ্ৰে হায়নি। লৈবাক সাসন কৱম তৌগনি খঙদৰা মীওইশিংদি তুন্দা অমুক হম্মা মীহুং ওইগে খনবীগলু।

ওসি ফাওবদা লোকল এৱিয়া দিভেলপমেণ্টকী শেনফম অমত্তসু মতেং পাংই হায়ৰা তাখিদি। ঙনা ঈশিং লৈতৰা মফমদা শিনীংহুন্দুনা ষ্ৰু ষ্ৰু চেংদুনা খাংবঙম, ৰাৱৰা মীয়াম কয়গী মীকপ মীৱাওখোলতনা পুনিলি নিল্লক্ৰি। কুকি মিলিটেণ্টিংনা ইচম চন্দ্ৰা হিংজৱিৰা মীচমশিংদা অৰাৰা তাহল্লিৰা কৱিগীনো? কুকিশিংনা মীতৈ ঐথোয়বু মৱ ফননা মখুংলগা ইমা লৈবাক মুল্লগে খনবৱা? ইমা লৈবাক্কীদমক যৌনা ফৰা, শিৰা ক্ৰিদৰা মীতৈ মচা কয়া লৈৱি লমমসিদা।

ইচিল ইনাও নুশি চায়না হিংমিৱিৰা ঐথোয়দা অঙাংগী শাৱপোং পোকলাওবী মানৰা তোক তোক লুদুনা কাপ্পগা ক্ৰিদনা চেনগদৰা নন্তে। নথৌনা লৈৱবদি ফোংনা থোৱকউ। পোৱ্ৰুম্ ইমাগী মচা অশেংৰা মীতৈ/মেতদা কুমজা ২০২৩গী মে ওদা চুড়াচান্দপুৰগী মীতৈ তাৰা খুন মৈ থাৰা হৌৱকখি। হৌখিৰা কুমজা ১৯৯৩দা পোৱ্ৰুম্ ইমাগী অশেংৰা মচা নাগাশিংগী মথক্তা লান্দাবা হৌৱকখি। পুম্মক অসি পুৱাৱীদা ময়েক লানা ইদুনা লৈহৌৱসনু। তুংগী মীৱোলশিংনা কাউঙমদৰা ওইৱসনু।

কলৈপাক অসিদা চিংগী লমনা নাগা খক্তী শৰুকনি। চিং মথোঙদগী তস্পাক্কী লম পুম্মক্ৰা মীতৈ/মেঠেগী শৰুকনি। অতোগ্ৰা মীয়ানগী লম মচেং অমা য়াওদে। নাগা-মীতৈ/মেঠে অনীদি মপা মপা হেক পোকমিৱৰা মচিল মনাওনি হায়দুনা পুৱাৱীদা ময়েক শেংনা য়াওৱি/ইৱি। কনানসু য়েংপা য়াৱৱেই। চিংগী লমদা চঙদুনা য়ুম অমখক্তা মতম খৱা তাংদুনা লৈজগে/নিৱগা লৌখিৰা ঙাক্তনি। য়ুম অমদগী নুপী, অনীদগী অতুম শম্দোক্তুনা লৈঙাক্তা ফেচিণিটিংফনৰা হেংনৱকখিৰা, ভোটৰ লিষ্টতা মীং চনৰা হেংনৱকখিৰা, ফস্তা চল্লগা হিগ্গা চল্লি হায়বদুমক থোক্ৰি। নাগাগী লমদা কুকিনা খোপাচিখিৰা ঙাক্তনি।

মীতৈ-নাগা ঐথোয় ইচিল ইনাও মৱ ফননা তুম্মা হাংলগা শৈদাংলিৰা কুকিশিংনা মথোয়গী হোমলেদ পীযু তাল্লিৰা দিমাণ্দসিবু কনানা পীগনি। মীতৈ হায়ৰা খুৱাইসি কুকি নথোয়না কনানো হায়বসি মুন্না খঙদে। মীওইবগী মীনুংশি লৈৰা, চংজৱকপবু শৈদাংফম পীৰিৰা, হৌন-লোনচং ঙক্ৰা চংপা, ঙাক্দী হৈৰা, ঐগী চাগদৰা শৰুক শেংন-যায়নদুনা চামিৱৰা, চন্দ্ৰা হিংজৰা পুসিদা নথোয়না অসুক তমখিৰা মীচমবু ওংলিৰা কৱিগীনো? ইচম চন্দ্ৰা হিংলিৰা মীওইশিং খৰা অতেনবনি কাউন্টন, শৱ ফগনি নোংমদি। পুসিগী খোঙভক্তি ওসিনা লৈইগনি খক নীংগলু। হয়েংগী তুংগী ৰাখল খনৰা ঙ্গ্ৰী মীওইপোক ওইগদবনি। তুংগী ৰাখল খনৰা ঙমদৰা মীওইবদি তাইবঙ মী নন্তে, শাগা পাংখকনি।

তোঙানৰা তোঙানৰা মফমদা

অশিৰা হকচাং অনী ফঙলে

ইফল, জুন ৯ (ঐচেনএস):

ঙৱাং নুমিদাং পুং ১০ ৱোম তাবদা য়ুমদগী থোকখিবদগী ধীৰা খঙদন লৈৱকখিৰা নুপা অমা ওসি নুমিংহুংৰা মত্ৰ পুং ১২.২০ ৱোম তাবদা থৌৱি য়াদুনা শিৱগা লৈৱল্লে। লৈখিৱৰা নুপা অদুগী মমিং য়েংথোম না ওজ (২৭) অপোকপা ৰাই শ্যামকিষ্টৱ কৌই। মহাক অৰাং লেকিছুবীদা লৈবনি হায়ৱি।

থৌদোক অসিগী মতাত্ৰা অৰাং লেকিছুবীদী য়েংথোম ৱোনিবালা কৌৰা নুপী অমনা লন্লাই পুলিস ষ্টেসনদা হান্না মিসিং ৰিপোট অমা পীশনিখি হায়ৱি। লৈখিৱৰা হকচাং অদু লন্লাই পুলিসনা লৌখংলগা জেনিটিক কৌৱ্গতা পোট মোৰ্টেম ত্ৰৌনবগীদমত্ৰা থমস্ত্ৰে হায়ৱি।

অমৱোমদা, ওসি নুংখিল লন্লাই পুলিস ষ্টেসনা কেনবা চিংগী এৱিয়া অমদগী শিন্দুনা ফঙখিৰা কেথেলমানবী খলগী খুন্ডাকপম য়াইমা (৫০) অপোকপা লৈখিৱৰা কেএচ বাবু কৌৰা মীওই অমা ওসি জেনিটিক কৌৱ্গতা পোট মোৰ্টেম ত্ৰৌনবগীদমত্ৰা থমস্ত্ৰে হায়ৱি।

অমৱোমদা, ওসি হৌখিৰা নোংয়াই মত্ৰ পুং ১ ৱোম তাৰা মতমদা মৌৱিৱা পুলিস ষ্টেসনগী মনুং চ্চা লৈৰা মৌৱিৱা লমখায় এৱিয়াদা নোংমৈ পুদুনা চল্লৱা মীওই অনী মফম অদুগী মেৱা পায়ৰিখিংনা ফৱগা মৌৱিৱা পুলিসতা শিন্নস্ত্ৰে হায়ৱি। মেৱা পায়ৰিখিংনা নোংমৈগা ফোৱনা ফাৱবা মীওই অদুদি ত্ৰোংলাওবী ময়াই লৈকায়দগী সেইৱাইসম ইবোন্না (৫২) অপোকপা লৈখিৱৰা এস গৌৱে মীতৈ অমদি ত্ৰোংলাওবী মখা লৈকায়দগী ইৱেংবম সুৱস (৫১) অপোকপা লৈখিৱৰা নিলচন্দ্ৰনি হায়ৱি। মথোয়দগী লাইসেন্স গন সিদ্ধল বেৱেল অনী ফৱগা মৌৱিৱা পুলিসতা খুংশিন্নস্ত্ৰে হায়ৱি।

‘কুকিশিং নীংথি

তুৱেল ৰাংৰা লাম্মা

ইফল, জুন ৯ (ঐচেনএস):

মণিপুৰ